

Analys Problem 3

Robin Boregrim

October 29, 2017

Innehållsförteckning

1	Uppgiften	2
2	Lösning	2
2.1	Nollställen	2
2.2	Extrempunkter	2
2.3	Konvexitet	4
2.4	Asymptoter	6
2.5	Skiss	7

1 Uppgiften

Undersök funktionen

$$f(x) = e^{-x} - e^{-2x}$$

med avseende på extrempunkter, asymptoter och konvexitetsegenskaper. Skissa även grafen.

2 Lösning

2.1 Nollställen

Vi börjar med att beräkna nollställen för funktionen $f(x)$.

$$f(x) = e^{-x} - e^{-2x} = 0$$

$$e^{-x} = e^{-2x}$$

Vi tar \ln av båda led.

$$\ln(e^{-x}) = \ln(e^{-2x})$$

$$-x \ln(e) = -2x \ln(e)$$

$$-x = -2x$$

Och adderar $+2x$ i båda led.

$$x = 0$$

Då vet vi att $f(x)$ har nollstället

$$f(0) = 0.$$

2.2 Extrempunkter

För att beräkna extrempunkter så behöver vi beräkna nollställen för $f'(x)$, derivatan av $f(x)$.

$$f'(x) = 2e^{-2x} - e^{-x}.$$

Vi sätter $f'(x) = 0$ och förenklar.

$$f'(x) = 2e^{-2x} - e^{-x} = 0$$

$$2e^{-2x} = e^{-x}$$

$$\begin{aligned}\ln(2e^{-2x}) &= \ln(e^{-x}) \\ \ln 2 + \ln(e^{-2x}) &= \ln(e^{-x}) \\ \ln 2 - 2x \ln(e) &= -x \ln(e) \\ \ln 2 - 2x &= -x\end{aligned}$$

Vi adderar $+2x$ i båda led.

$$\ln 2 = x$$

Nu när vi vet att $f'(\ln 2) = 0$ så kan vi beräkna om $f(\ln 2)$ är en maxi-, mini- eller terrasspunkt. Detta gör vi genom att kolla om $f'(x)$ är positiv eller negativ för x större och mindre än $\ln 2$. Eftersom $x = \ln 2$ är den enda nollpunkten för f' så behöver vi bara beräkna ett värde över och ett värde under $x = \ln 2$.

För $x < \ln 2$:

$$\begin{aligned}\frac{1}{2} &< \ln 2 \\ f'\left(\frac{1}{2}\right) &= 2e^{-\frac{1}{2}} - e^{-\frac{1}{2}} \\ &= \frac{2}{e} - \frac{1}{\sqrt{e}} \\ &= \frac{2}{e} - \frac{\sqrt{e}}{e} \\ &= \frac{2 - \sqrt{e}}{e}\end{aligned}$$

Eftersom

$$2 > \sqrt{e}$$

så är

$$\frac{2 - \sqrt{e}}{e} = f'\left(\frac{1}{2}\right) > 0$$

För $x > \ln 2$:

$$\begin{aligned}1 &> \ln 2 \\ f'(1) &= 2e^{-2} - e^{-1} \\ &= \frac{2}{e^2} - \frac{1}{e} \\ &= \frac{2 - e}{e^2}\end{aligned}$$

Eftersom

$$2 < e$$

så är

$$\frac{2-e}{e^2} = f'(1) < 0$$

För skissen kan det även vara bra att veta vad $f(\ln 2)$ är, så vi beräknar det.

$$f(\ln 2) = e^{-\ln 2} - e^{-2\ln 2} = \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4}$$

Nu kan vi sammanställa detta i en tabell.

x		ln 2	
f'	+	0	-
f	↗	$\frac{1}{4}$	↘

2.3 Konvexitet

För att beräkna konvexitet kan vi använda $f''(x)$, andraderivatan $f(x)$.

$$f''(x) = e^{-x} - 4e^{-2x}$$

Först, precis som med $f'(x)$, så försöker vi hitta nollpunkter.

$$f''(x) = e^{-x} - 4e^{-2x} = 0$$

$$e^{-x} = 4e^{-2x}$$

$$\ln(e^{-x}) = \ln(4e^{-2x})$$

$$\ln(e^{-x}) = \ln 4 + \ln(e^{-2x})$$

$$-x \ln(e) = \ln 4 + -2x \ln(e)$$

$$-x = \ln 4 - 2x$$

$$x = \ln 4$$

Nu när vi vet nollpunkten för $f''(x)$ kan vi beräkna om $f''(x)$ är positiv eller negativ för x större eller mindre än $\ln 4$.

För $x < \ln 4$:

$$\begin{aligned} e^{-1} - 4e^{-2} \\ = \frac{1}{e} - \frac{4}{e^2} \end{aligned}$$

$$= \frac{e-4}{e^2}$$

Eftersom

$$e < 4$$

så är

$$\frac{e-4}{e^2} = f''(x) < 0$$

Vilket betyder att $f(x)$ är konkav för $x < \ln 4$.

För $x > \ln 4$:

$$\begin{aligned} e^{-2} - 4e^{-2 \cdot 2} \\ &= \frac{1}{e^2} - \frac{4}{e^4} \\ &= \frac{e^2 - 4}{e^4} \end{aligned}$$

Eftersom

$$e^2 > 4$$

så är

$$\frac{e-4}{e^2} = f''(x) > 0$$

Vilket betyder att $f(x)$ är konvex för $x > \ln 4$.

Precis som med första derivatan så vill vi för referens för skissen även veta vad $f(\ln 4)$ är.

$$\begin{aligned} f(\ln 4) &= e^{-\ln 4} - e^{-2 \ln 4} \\ &= \frac{1}{4} - \frac{1}{4^2} \\ &= \frac{4}{16} - \frac{1}{16} \\ &= \frac{4}{16} - \frac{1}{16} \\ &= \frac{3}{16} \end{aligned}$$

Nu kan vi sammanställa detta i en tabell.

x		$\ln 4$	
f'	-	0	+
f	\cap	$\frac{3}{16}$	\cup

2.4 Asymptoter

För att beräkna asymptoter så använder vi oss av att asymptoten $kx + m$ för $f(x)$ när x går mot a är

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{x} = k$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) - kx = m$$

Eftersom $f(x)$ är kontinuerlig så finns det bara två möjliga asymptoter som är $x \rightarrow \infty$ eller $x \rightarrow -\infty$.

$x \rightarrow \infty$:

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{e^{-x} - e^{-2x}}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\left(\frac{1}{e^x} - \frac{1}{e^{2x}} \right) \cdot \frac{1}{x} \right) = (0 - 0) \cdot 0 = 0$$

$$m = \lim_{x \rightarrow \infty} (e^{-x} - e^{-2x} - 0x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{e^x} - \frac{1}{e^{2x}} \right) = 0 - 0 = 0$$

Detta betyder att det finns en vågrät asymptot där $y = 0$ för $x \rightarrow \infty$.

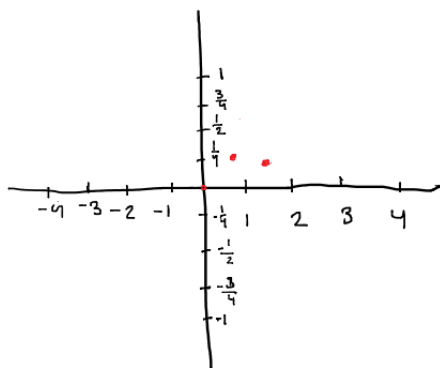
$x \rightarrow -\infty$:

$$k = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{e^{-x} - e^{-2x}}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left((1 - e^{-x}) \cdot \frac{e^{-x}}{x} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left((e^x - 1) \cdot \frac{e^x}{x} \right) = \infty.$$

Detta betyder att det inte finns någon asymptot för $x \rightarrow -\infty$.

2.5 Skiss

För att skissa grafen så sätter vi först ut viktiga punkter som vi vet att grafen går igenom, dvs nollstället, extrempunkten $\frac{1}{4}$ och där grafen går från konkav till konvex $\frac{3}{16}$.

Sen använder vi oss av dessa punkter, vad vi vet från grafens konvexitet och asymptoten ($y = 0, x \rightarrow \infty$) för att rita ut grafen $f(x)$.

